

books ספרים

המילון

כשלומדים שפה חדשה, טוב להשתמש במילון. מילון עוזר לנו כשאנחנו רואים מילים שאנחנו לא מכירים ורוצים להבין אותם. בהתחלה משתמשים במילון עברי-אנגלי או עברי-צרפתי, עברי-רוסי, אבל אחר כך טוב להשתמש במילון עברי-עברי.

בסמסטר השני של עברית אנחנו משתמשים במילון בכיתה. יש סטודנטים שלא התרגלו לבוא לכיתה עם מילון, ואז הם יושבים ולא עובדים. לפעמים הם מסתכלים במילון של חבר, אבל זה לא עובד טוב. מאוד חשוב להביא מילון לשיעור!

לא קל להשתמש במילון בעברית. דבר ראשון, אנחנו צריכים לדעת היטב את האלף-בית העברי כדי למצוא מילים במקום הנכון. זה נכון גם בשביל מילונים בשפות אחרות. אבל בעברית אנחנו גם צריכים לדעת איך השפה עובדת כדי לדעת איך לחפש מילים, וגם איך מילים כתובות במילון שלנו, (למשל: יש מילונים שכותבים את המילה סיפור עם יוד, ויש שכותבים בלי יוד).

יש כמה דברים שחשוב לדעת, כי הם נכונים בשביל כל המילונים העבריים:

שמות עצם, אנחנו מוצאים ביחיד, ואם יש זכר ונקבה, בזכר. ילדות נמצא כילד, לא כילדות ולא כילדה.

משחקים נמצא כמשחק. דירה נמצא כדירה, כי אין זכר, המילה תמיד בנקבה.

שמות תואר מוצאים בזכר יחיד. יפים או יפות נמצא כיפה. מעניינת נמצא כמעניין.

מילים נמצאות במילון בלי תחיליות וסופיות. את המילה השיעור נחפש כשיעור. את המילה מהעמק נחפש כעמק. את המילה כשהשחקנים נחפש כשחקן, את המילה שלנו נחפש כשל.

מתוך "דפים ואתרים" אסתר רייזן

books ספרים

המלון

כְּשֶׁלּוֹמְדִים שָׁפָה חֲדָשָׁה, טוֹב לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַלּוֹן. מַלּוֹן עוֹזֵר לָנוּ
כְּשֶׁאֲנַחְנוּ רוֹאִים מְלִים שֶׁאֲנַחְנוּ לֹא מְכִירִים וְרוֹצִים לְהִבִּין
אוֹתָם. בְּהִתְחַלָּה מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּמַלּוֹן עִבְרִי-אֲנִגְלִי אוֹ עִבְרִי-צְרַפְתִּי,
עִבְרִי-רוֹסִי, אֲבָל אַחַר כֵּן טוֹב לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַלּוֹן עִבְרִי-עִבְרִי.

בְּסִמְסוּר הַשְּׁנִי שֶׁל עִבְרִית אֲנַחְנוּ מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּמַלּוֹן בְּכַתָּה. יֵשׁ
סְטוּדֵנְטִים שֶׁלֹּא הִתְרַגְּלוּ לָבוֹא לְכַתָּה עִם מַלּוֹן, וְאִזּוֹ הֵם יוֹשְׁבִים
וְלֹא עוֹבְדִים. לְפַעְמִים הֵם מְסַתְּכָלִים בְּמַלּוֹן שֶׁל חֵבֵר, אֲבָל זֶה לֹא
עוֹבֵד טוֹב. מְאוֹד חָשׁוּב לְהִבִּיא מַלּוֹן לְשַׁעוֹר!

לֹא קָל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַלּוֹן בְּעִבְרִית. דְּבַר רֵאשׁוֹן, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לְדַעַת הַיֵּטֵב אֶת הָאֲלֶף-בֵּית הָעִבְרִי כִּי לְמִצָּא מְלִים בְּמָקוֹם
הַנָּכוֹן. זֶה נָכוֹן גַּם בְּשִׁבְלֵי מְלוֹנִים בְּשָׂפוֹת אַחֵרוֹת. אֲבָל בְּעִבְרִית
אֲנַחְנוּ גַּם צְרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ הַשָּׁפָה עוֹבְדֵת כִּי לְדַעַת אֵיךְ לְחַפֵּשׂ
מְלִים, וְגַם אֵיךְ מְלִים כְּתוּבוֹת בְּמַלּוֹן שֶׁלָּנוּ, (לְמַשָּׁל: יֵשׁ מְלוֹנִים
שְׂכוֹתְבִים אֶת הַמְּלָה **סִיפּוֹר** עִם יוֹד, וְיֵשׁ שְׂכוֹתְבִים בְּלִי יוֹד).
יֵשׁ כַּמָּה דְבָרִים שֶׁחָשׁוּב לְדַעַת, כִּי הֵם נְכוֹנִים בְּשִׁבְלֵי כָּל הַמְּלוֹנִים
הָעִבְרִיִּים:

שְׂמוֹת עֵצִים, אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים בְּיַחֲד, וְאִם יֵשׁ זָכָר וּנְקֵבָה, בְּזָכָר.
יְלָדוֹת נִמְצְאוּ כִּילָד, לֹא כִּילָדוֹת וְלֹא כִּילָדָה.
מִשְׁחָקִים נִמְצְאוּ כְּמִשְׁחָק. דִּירָה נִמְצְאוּ כְּדִירָה, כִּי אֵין זָכָר,
הַמְּלָה תִּמְיֵד בְּנִקְבָּה.

שְׂמוֹת תְּאֵר מוֹצְאִים בְּזָכָר יַחֲד. **יָפִים אוֹ יָפוֹת נִמְצְאוּ כְּיָפָה.**
מַעֲנִינֹת נִמְצְאוּ כְּמַעֲנִין.

מְלִים נִמְצְאוֹת בְּמַלּוֹן בְּלִי תְּחִלּוֹת וְסוֹפִיּוֹת. אֶת הַמְּלָה הַשְּׁעוֹר
נְחַפֵּשׁ כְּשַׁעוֹר. אֶת הַמְּלָה מִהַעֲמָק נְחַפֵּשׁ כְּעֵמָק. אֶת הַמְּלָה
כְּשֶׁהַשְּׁחָקִים נְחַפֵּשׁ כְּשַׁחְקוֹ, אֶת הַמְּלָה שֶׁלָּנוּ נְחַפֵּשׁ כְּשָׁל.

מתוך "דפים ואתרים" אסתר רייזן

Vocabulaire

apporter, amener	להביא, הביא
regarder	להסתכל, הסתכל
utiliser	להשתמש ב...
s'habituer à	להתרגל ל...
chercher	לחפש, חיפש
dictionnaire	מילון
noms	שמות עצם
adjectifs	שמות תואר
préfixes	תחיליות
suffixes	סופיות

1. מתי אנשים משתמשים במילון ?

2. למה לא קל להשתמש במילון בעברית ?

3. אילו דברים צריך לדעת ?

4. מה עושים סטודנטים שלא מביאים מילון לשיעור ?

5. מה זה מילון עברי-צרפתי ?

6. מה אתם יודעים על המילון של אליעזר בן יהודה ?
